MAHARASHTRA NURSING COUNCIL, MUMBAI

EXAMINATION IN REVISED AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY FIRST YEAR (F.H.W.) (NEW COURSE)

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 7th JANUARY 2015

[Time : 9-00 a.m. to 12-00 Noon]

(Total Marks—75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** Paper.

Marks

1. (A) Select the most appropriate answer from the following :— (05)

(1) Indian Government Pollution Control and Prevention Act is implemented in .... year.

(*a*) 1998 (*b*) 1991

(*c*) 1981 (*d*) 1971.

(2) The .... salivary gland is situated under the tongue.

(*a*) Sub-Mandibular gland (*b*) Sub-Lingual gland

(*c*) Parotid gland (*d*) Lymphatic gland.

(3) Rota virus causes............. disease.

(*a*) Diarrhoea (*b*) Cholera

(*c*) Joundice (*d*) Typhoid.

(4) Vitamin ' B ' is also called ....

(*a*) Thaimine (*b*) Pyridoxine

(*c*) Riboflavine (*d*) Cyanocobalamin.

(5) One gram fat gives .... calories.

(*a*) 4 (*b*) 6

(*c*) 9 (*d*) 10.

(B) Match the following pairs :— (05)

'A' Group	**'B' Group**
(1) Islets of langerhans	(*a*) Muscles of respiration
(2) Kidney	(*b*) 120/80 mm. of Hg.
(3) Blood pressure	(*c*) Bowmen's capsule
(4) Speech	(*d*) Insulin
(5) Diaphragm	(*e*) Larynx.

(C) State **true or false** :— (05)

(1) Ultraviolet rays gives vitamin ' B ' to strengthen the bone.

(2) Autoclaving is the best method of sterilization.

(3) Blood in the urine is define oliguria.

(4) Mental illness is to be diagnose and refer early.

(5) Uses of smokeless chulli saves the fuel.

[Turn over

2. Write Scientific reasons :— (10)

(a) Sex education is important to adolescent girls.

(b) Left lateral position is given while giving enema.

(c) There is relationship between human body and mind.

(d) Sprouted grains to be use in the diet.

(e) Under milled rice is better then polished in diet.

3. Write short notes (any **four**) :— (20)

(a) Kitchen garden

(b) Air Pollution

(c) Bed sore and nursing care

(d) Frustration

(e) Human basic need.

4. (a) What are the essential nutrients ? (02)

(b) Which are the different types of diet ? (03)

(c) Define balanced diet. (02)

(d) Write the function of protein. (03)

(e) Write the difference between Marasmas and Kwashiorkor. (05)

5. (a) Define Mania. (02)

(b) Write the causes, signs and symptoms of mania. (05)

(c) Write the management nursing care of mania. (05)

(d) How will you counsel to take care at home of mental illness person ? (03)

OR

(a) Define the mental health. (02)

(b) Write the 3 stages of structure and status of mind. (03)

(c) Write the different defence mechanisms. (05)

(d) Write the characteristics of mentally healthy person. (05)

महाराष्ट्र परिचर्या परिषद, मुंबई

सुधारित ऑक्झीलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा

प्रथम वर्ष (एफ.एच.डब्ल्यू.) (नवीन अभ्यासक्रम)

आरोग्य संवर्धन—पेपर-२

बुधवार, दिनांक ७ जानेवारी २०१५

[वेळ : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण—७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजी**मध्ये लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) खालील दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय लिहा :— (०५)

(१) प्रदूषण नियंत्रण व प्रतिबंधक कायदा भारत सरकारने.................. मध्ये लागू केला.

(अ) १९९८ (ब) १९९१

(क) १९८१ (ड) १९७१.

(२) जिभेखाली असणाऱ्या लाळोत्पादक ग्रंथीस..................म्हणतात.

(अ) सब-मँडीब्युलर ग्लँड (ब) सब-लिंग्वल ग्लँड

(क) पॅरोटीड ग्लँड (ड) लिमफॅटीक ग्लँड.

(३) रोटा वायरसंमुळे ....आजार होतो.

(अ) अतिसार (ब) कॉलरा

(क) काविळ (ड) विषमज्वर.

(४) जीवनसत्त्व 'ब-१२' ला..................देखील म्हणतात.

(अ) थायमीन (ब) पॅरीडॉक्झिन

(क) रायबोफ्लॅवीन (ड) सायनोकोबॅलामीन.

(५) एक ग्रॅम स्निग्ध पदार्थापासून..................कॅलरीज मिळतात.

(अ) चार (ब) सहा

(क) नऊ (ड) दहा.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	'ब' गट
(१) आयलेटस ऑफ लँगरहॅन्स	(अ) श्वसनाचे स्नायू
(२) मूत्रपिंड	(ब) 120/80 mm of Hg.
(३) रक्तदाब	(क) बोमन्स कॅप्सूल
(४) बोलणे	(ड) इन्सुलीन
(५) श्वासपटल	(इ) स्वरयंत्र.

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) हाडांच्या बळकटीसाठी आवश्यक असणारे जीवनसत्त्व 'ब' अल्ट्रावायलेट किरणांमधून मिळते.

(२) ऑटोक्लेव्हिंग ही निर्जंतुकीकरणाची सर्वात चांगली पद्धत आहे.

(३) लघवीमधून रक्त जाणे याला ऑलिग्युरिया म्हणतात.

(४) मनोविकाराच्या रुग्णामध्ये लवकर निदान आणि त्वरीत संदर्भसेवा महत्त्वाच्या आहेत.

(५) बिनधुराच्या चुलीमुळे इंधनाची बचत होते.

[उलटून पहा

गुण

२. शास्त्रीय कारणे लिहा :— (१०)

(अ) किशोरवयीन मुलांसाठी लैंगिक शिक्षण महत्त्वाचे आहे.

(ब) बस्ती देताना रुग्णाला डाव्या कुशीवर झोपवावे.

(क) मानवी देह व मन यांचा परस्पर संबंध असतो.

(ड) आहारात मोड आलेल्या कडधान्याचा वापर करावा.

(इ) पॉलीश तांदुळापेक्षा हातसडीचा तांदूळ जेवणामध्ये वापरावा.

३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :— (२०)

(अ) परसबाग

(ब) हवा प्रदूषण

(क) शय्याव्रण व काळजी

(ड) नैराश्य

(इ) मानवाच्या मुलभूत गरजा.

४. (अ) आहारातील प्रमुख घटक कोणते आहेत ? (०२)

(ब) आहारांचे प्रकार लिहा. (०३)

(क) समतोल आहाराची व्याख्या लिहा. (०२)

(ड) प्रथिनांचे कार्य लिहा. (०३)

(इ) सुकटी आणि सुजवटी यातील फरक स्पष्ट करा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) मेनियाची व्याख्या लिहा. (०२)

(ब) मेनियाची कारणे, चिन्हे व लक्षणे लिहा. (०५)

(क) मेनियाचे उपचार व परिचर्या लिहा. (०५)

(ड) मानसिक रुग्णांची घरी घ्यावयाच्या काळजीविषयी समुपदेशन कसे कराल ? (०३)

किंवा

(अ) मानसिक आरोग्याची व्याख्या लिहा. (०२)

(ब) मनाच्या तीन रचना व भाग लिहा. (०३)

(क) मानसिक स्वसंरक्षण यंत्रणेचे वेगवेगळ्या पद्धती लिहा. (०५)

(ड) मानसिक निरोगी व्यक्तींची वैशिष्ट्चे लिहा. (०५)

MAHARASHTRA NURSING COUNCIL, MUMBAI

EXAMINATION IN REVISED AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY FIRST YEAR (F.H.W.)

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 15TH JULY 2015

[TIME : 10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(TOTAL MARKS —75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper-set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** Paper.

Marks

1. (*a*) Choose the appropriate answer from the following :— (05)

(*i*) One gram of protein provides .... K. calories.
(1) 4 (2) 6
(3) 7 (4) 9.

(*ii*) Tetany is the deficiency of ....
(1) Pottassium (2) Calcium
(3) Magnesium (4) Sodium.

(*iii*) Reckets is the deficiency of vitamin ....
(1) "A" (2) "B"
(3) "C" (4) "D".

(*iv*) Proteins constitute about .... of the body weight in an adult.
(1) 7.8 % (2) 20%
(3) 37% (4) 50%.

(*v*) Fat soluble vitamin ....
(1) 'E' (2) 'K'
(3) 'D' (4) all of these.

(*b*) Match the following pairs :— (05)

'A' Group	**'B'** Group
(*i*) Cell	(1) Nephrons
(*ii*) Saliva	(2) Olfactory Nerve
(*iii*) Kidney	(3) Optic Nerve
(*iv*) Vision	(4) Ptylin
(*v*) Smell	(5) Nucleus.

(*c*) State whether **true** or **false** :— (05)

(*i*) Hepatitis-B is caused by infected water

(*ii*) T.C.L. use for purification water of well.

(*iii*) Ideal well should not be near to the latrine.

(*iv*) Id, Ego and Superego are the three stages of Mind.

(*v*) Permanent hardness of water is due to the presence of calcium and magnesium bicarbonates.

[*Turn over*

Marks

2. Define (any **five**) :— (10)

   (*a*) Blood Pressure

   (*b*) Balance diet

   (*c*) Mental Retardation

   (*d*) Air-Pollution

   (*e*) mal-adjustment

   (*f*) Metabolism.

3. Write short notes (any **four**) :— (20)

   (*a*) Water born disease

   (*b*) Function of Protein

   (*c*) Methods of Cooking

   (*d*) Agencies of Caring Elderly

   (*e*) Small Intestine.

4. Answer the following :—

   (*a*) What is Supplementary diet ? (02)

   (*b*) What care should be taken for Pre-School Children? (03)

   (*c*) Write in detail about Integrated Child Development Scheme ? (05)

   (*d*) Difference between the Kwashiorkor and Marasmus. (05)

5. Mr. Ram 42 years old, Male working in private company is admitted in Psychiatric hospital with complaints of Social withdrawal.

   Answer the following :—

   (*a*) Define— " Depression ". (02)

   (*b*) List the causes of depression. (03)

   (*c*) List the clinical features of depression. (04)

   (*d*) Write the Medical and Nursing management of patient with depression. (06)

OR

   (*a*) What is mental illness ? (02)

   (*b*) Explain the factors influencing on Mental Health. (05)

   (*c*) Write in detail the Nursing care of mental illness patient. (08)

महाराष्ट्र परिचर्या परिषद, मुंबई

सुधारित ऑक्झीलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा

प्रथम वर्ष (एफ.एच.डब्ल्यू)

आरोग्य संवर्धन—पेपर-२

बुधवार, दिनांक १५ जुलै २०१५

[**वेळ** : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजी**मध्ये लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) खालील दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा :— (०५)

(१) एक ग्रॅम प्रथिनापासून .... (Kcal) ऊर्जा मिळते.
(अ) ४ (ब) ६
(क) ७ (ड) ९.

(२) टेटॅनी हा आजार .... च्या कमतरतेमुळे होतो.
(अ) पोटॅशियम (ब) कॅल्शियम
(क) मॅग्नेशियम (ड) सोडियम.

(३) रिकेटस् हा आजार .... ह्या जीवनसत्वाच्या कमतरतेमुळे होतो.
(अ) ‘ अे ’ (ब) ‘ बी ’
(क) ‘ सी ’ (ड) ‘ डी ’.

(४) माणसाच्या एकूण वजनापैकी .... वजन प्रथिनांचे असते.
(अ) ७.८% (ब) २०%
(क) ३७% (ड) ५०%.

(५) चरबीमध्ये विरघळणारे जीवनसत्त्व ....
(अ) ‘ इ ’ (ब) ‘ के ’
(क) ‘ ड ’ (ड) यांपैकी सर्व.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

‘ अ ’ गट	**‘ ब ’** गट
(१) पेशी	(अ) नेफ्रॉन्स
(२) लाळ	(ब) ऑलफॅक्टरी नर्व्ह
(३) मूत्रपिंड	(क) ऑप्टिक नर्व्ह
(४) दृष्टी	(ड) टायलीन
(५) गंधज्ञान	(इ) केंद्रक.

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) काविळ-ब हा आजार दूषित पाण्यामार्फत पसरतो.

(२) विहिरीच्या पाणी शुद्धीकरणासाठी टी.सी.एल. वापरतात.

(३) आदर्श विहीर शौचालयाजवळ नसावी.

(४) इद, इगो, सुपर इगो ह्या मनाच्या तीन अवस्था आहेत.

(५) कॅल्शियम व मॅग्नेशियमच्या बायकार्बोनेट क्षारांमुळे पाण्याला कायमस्वरूपी कठीणपणा येतो.

[उलटून पहा

२. व्याख्या लिहा (कोणत्याही **पाच**) :— (१०)

(अ) रक्तदाब

(ब) समतोल आहार

(क) मतिमंदपणा

(ड) हवेचे प्रदूषण

(इ) विषम समायोजन

(फ) चयापचय क्रिया.

३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :— (२०)

(अ) दूषित पाण्याद्वारे पसरणारे आजार

(ब) प्रथिनाचे कार्य

(क) अन्न शिजविण्याच्या पद्धती

(ड) वृद्धांना सेवा देणाऱ्या संस्था

(इ) लहान आतडे.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) पूरक आहार म्हणजे काय ? (०२)

(ब) पूरक आहार शालेय-पूर्व बालकांना देताना घ्यावयाची काळजी. (०३)

(क) एकात्मिक बाल विकास योजनाबद्दल माहिती लिहा. (०५)

(ड) कॉशिऑरकोर व मॅरॅसमस मधील फरक स्पष्ट करा. (०५)

५. श्री. राम ४२ वर्षीय ग्रहस्थ, खाजगी कंपनीत काम करत असून, त्यांना मनोरुग्णालयात विषादावस्थेच्या तक्रारीसाठी ॲडमीट करण्यात आले आहे.

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) 'विषादावस्था' ची व्याख्या लिहा. (०२)

(ब) 'विषादावस्था' ची कारणे लिहा. (०३)

(क) 'विषादावस्था' ची लक्षणे लिहा. (०४)

(ड) विषादावस्थेच्या रुग्णासाठी वैद्यकीय उपचार व परिचर्या शुश्रूषा व्यवस्थापन लिहा. (०६)

किंवा

(अ) मानसिक आजार म्हणजे काय ? (०२)

(ब) मानसिक आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक लिहा. (०५)

(क) मानसिक आजार असणाऱ्या रुग्णाचे परिचर्या व्यवस्थापन स्पष्ट लिहा. (०८)

CON 1010

MAHARASHTRA NURSING COUNCIL, MUMBAI

EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY

FIRST YEAR, PAPER–II

HEALTH PROMOTION

TUESDAY, 20TH DECEMBER 2016

[TIME : 9-00 A.M. TO 12-00 NOON]

(TOTAL MARKS : 75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper-set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** Paper.

Marks

1. (A) Select the appropriate answer from the following :— (05)

(1) Water soluble vitamin is ....
(*a*) A (*b*) D
(*c*) E (*d*) C.

(2) One gram of fat provides .... calories.
(*a*) 4 (*b*) 8
(*c*) 9 (*d*) 12.

(3) Beriberi is the deficiency of ....
(*a*) Thiamine (*b*) Niacin
(*c*) Pyridoxine (*d*) Vitamin C.

(4) Pellagra is prevented by .... vitamin.
(*a*) B-1 (*b*) B-2
(*c*) B-3 (*d*) B-6.

(5) Amino acid is the end product of ....
(*a*) Proteins (*b*) Fats
(*c*) Carbohydrates (*d*) Vitamins.

(B) Match the following :— (05)

'A' Section	**'B'** Section
(1) Mitochondria	(*a*) Nephrons
(2) Pancreas	(*b*) Myocardium
(3) Heart	(*c*) 12 pairs
(4) Kidney	(*d*) Energy
(5) Spinal nerves	(*e*) Insulin.

(C) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(1) On each kidney two adrenal glands are present.
(2) It is our duty to take care of old aged persons.
(3) Poliomyelitis is a water borne disease.
(4) Exercises are not necessary to keep body in healthy condition.
(5) Sprouted grains should be used in our diet.

[*Turn over*

Marks

2. Write short notes (any ***three***) :— (15)

(*a*) Stomach

(*b*) Vitamin 'A'

(*c*) Menstrual Hygiene

(*d*) Bed sore.

(*e*) Balance diet.

3. Answer the following questions :—

(*a*) Write the factors which are influencing nutrition ? (05)

(*b*) Write in detail functions of proteins. (05)

(*c*) What health education you will give to prevent malnutrition ? (05)

4. Answer the following questions :—

(*a*) Write the functions of fats. (05)

(*b*) Write in details the basic human needs and its importance. (05)

(*c*) Write the water borne diseases and write how you will prevent it ? (05)

OR

(*a*) What changes occurs in old age ? Write in details. (05)

(*b*) Write about needs and problems of old age persons. (05)

(*c*) As a nurse how you will take care of old age person in home ? Write it. (05)

5. Answer the following questions :—

(*a*) Write the concept and definition of Mental Health. (03)

(*b*) Write the factors which are influencing Mental Health of a person. (03)

(*c*) Write about characteristics of mentally healthy person. (04)

(*d*) Write in details about defence Mechanisms. (05)

महाराष्ट्र परिचर्या परिषद, मुंबई

ऑक्झीलरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी

प्रथम वर्ष परीक्षा (पेपर-२)

हेल्थ प्रमोशन

मंगळवार, दिनांक २० डिसेंबर २०१६

[**वेळ** : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण : ७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजी**मध्ये लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) योग्य शब्द निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) .... हे पाण्यात विरघळणारे जीवनसत्त्व आहे.

(अ) 'अ' (ब) 'ड'

(क) 'ई' (ड) 'क'.

(२) एक ग्रॅम स्निग्ध पदार्थापासून .... उष्मांक मिळतो.

(अ) ४ (ब) ८

(क) ९ (ड) १२.

(३) .... कमतरतेमुळे बेरीबेरी होतो.

(अ) थायमिन (ब) नायासिन

(क) पायरिडॉकसीन (ड) जीवनसत्त्व क.

(४) पेलाग्राचा प्रतिबंध जीवनसत्त्व .... मुळे होतो.

(अ) बी-१ (ब) बी-२

(क) बी-३ (ड) बी-६.

(५) अमायनो ॲसीड हा .... अन्नघटकाचा अंतिम कण आहे.

(अ) प्रथिने (ब) स्निग्ध पदार्थ

(क) कर्बोदके (ड) जीवनसत्त्वे.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	**'ब' गट**
(१) मायटोकॉन्ड्रीया	(अ) नेफ्रॉन्स
(२) स्वादुपिंड	(ब) मायोकार्डीयम
(३) हृदय	(क) १२ जोड्या
(४) मूत्रपिंड	(ड) एनर्जी
(५) स्पायनल मज्जातंतू	(इ) इन्सुलिन.

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) प्रत्येक मूत्रपिंडावर दोन ॲड्रीनल ग्रंथी असतात.

(२) वृद्ध व्यक्तीची काळजी घेणे ही आपली जबाबदारी आहे.

(३) बाळपक्षाघात हा दूषित पाण्यामुळे होणारा आजार आहे.

(४) सुदृढ आरोग्यासाठी व्यायामाची गरज नाही.

(५) मोड आलेल्या कडधान्याचा वापर आहारात करावा.

[उलटून पहा

२. टिपा लिहा (कोणत्याही **तीन**) :— (१५)

(अ) जठर

(ब) जीवनसत्त्व 'अ'

(क) मासिक पाळीतील स्वच्छता

(ड) शय्याव्रण

(इ) समतोल आहार.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) आहारावर परिणाम करणाऱ्या घटकांविषयी माहिती लिहा. (०५)

(ब) प्रथिनांचे कार्ये सविस्तर लिहा. (०५)

(क) कुपोषण टाळण्यासाठी कोणते आरोग्य शिक्षण द्याल ? (०५)

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) 'स्निग्ध' अन्नघटकांची कार्ये लिहा. (०५)

(ब) मानवाच्या मूलभूत गरजा व त्यांचे महत्त्व लिहा. (०५)

(क) दूषित पाण्यामुळे होणाऱ्या आजारांची यादी लिहून या आजारांचा प्रतिबंध आपण कसा कराल ते लिहा. (०५)

किंवा

(अ) वृद्धावस्थेमध्ये कोणकोणते बदल होतात, त्याबद्दल माहिती लिहा. (०५)

(ब) वृद्ध व्यक्तींच्या गरजा व समस्या लिहा. (०५)

(क) आपण वृद्ध व्यक्तीची घरी काळजी कशी घेणार याबद्दल माहिती लिहा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) मानसिक आरोग्याची संकल्पना व व्याख्या लिहा. (०३)

(ब) मानसिक आरोग्यावर परिणाम करणाऱ्या घटकांबद्दल माहिती लिहा. (०३)

(क) मानसिकदृष्ट्या निरोगी व्यक्तीचे गुणधर्म लिहा. (०४)

(ड) मानसिक स्व-संरक्षण यंत्रणेबद्दल माहिती लिहा. (०५)

CON 115

MAHARASHTRA NURSING COUNCIL, MUMBAI

EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 26TH JULY 2017

[TIME : 9-00 A.M. TO 12-00 NOON]

(TOTAL MARKS — 75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** Paper.

Marks

1. (A) Select the appropriate answer from the following and complete the statement :— (05)

(*i*) .... Position is given to the heart disease patient.

(*a*) Cardiac position (*b*) Supine position

(*c*) Lithotomy Position (*d*) Left lateral position

(*ii*) .... is the deficiency of vitamin A.

(*a*) Rickets (*b*) Kwashiorkar

(*c*) Night Blindness (*d*) Scurvy

(*iii*) Inflamation of mucous membrane of mouth is called ....

(*a*) Tonsillitis (*b*) Stomatitis

(*c*) Gingivitis (*d*) Glossitis

(*iv*) In 24 hours liver produces .... ml bile

(*a*) 100-200 ml (*b*) 200-300 ml

(*c*) 300-500 ml (*d*) 500-1000 ml

(*v*) First class protein is found in ....

(*a*) Meat+Fish (*b*) Pulses

(*c*) Vegetables (*d*) Fruits

(B) Match the following :— (05)

'A' Section	'B' Section
(*i*) Pituitary	(*a*) Ductless Gland
(*ii*) Speech	(*b*) Vocal cord
(*iii*) Anterior Fontanelle	(*c*) 18 months
(*iv*) Kidney	(*d*) Maintains water and electrolyte balance
(*v*) Pancreas	(*e*) Insulin

Marks

(C) State *true* or *false* :— (05)

(*i*) Malaria is water borne disease.

(*ii*) Soya bean is the poor source of protein.

(*iii*) Hand washing is the best method to prevent cross infection.

(*iv*) Id, ego, superego is the structure of mind.

(*v*) Enlargement of kidney is called hydronephrosis.

2. Write short notes (any *three*) :— (15)

(*a*) Importance and Function of Insulin in the body.

(*b*) Importance of physical Exercise to maintain good Health.

(*c*) Domestic Water purification methods.

(*d*) Stress management.

(*e*) Balanced diet and its importance.

3. Answer the following questions :—

(*a*) Functions and sources of vitamin 'C'. (05)

(*b*) What are the health problems of adolescent age group ? (05)

(*c*) What are the responsibilities of nurse while caring for HIV patient ? (05)

4. Answer the following questions :—

(*a*) Supplementary food for the babies after 6 months. (05)

(*b*) Write the difference between kwashiorkor and marasmus (05)

(*c*) Write the causes of malnutrition and its preventive measures. (05)

OR

Answer the following questions :—

(*a*) Define mental retardation and its types. (05)

(*b*) What are the causes of mental retardation ? (05)

(*c*) Preventive measures of mental retardation and Rehabilitation of mentally retarded children. (05)

5. Answer the following questions :—

(*a*) Define mental Health. (02)

(*b*) Write signs and symptoms of mental illness. (03)

(*c*) Causes of mental illness. (05)

(*d*) How to prevent the occurrence of mental illness ? (05)

महाराष्ट्र परिचर्या परिषद, मुंबई

ऑक्झीलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी

प्रथम वर्ष परीक्षा

हेल्थ प्रमोशन—पेपर–२

बुधवार, दिनांक २६ जुलै २०१७

[**वेळ** : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजी**मध्ये लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणीसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) योग्य शब्द निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) ह्रदयाचा आजार असणाऱ्या रूग्णास .... स्थिती देतात.

(अ) कार्डियाक स्थिती (ब) सुपाईन स्थिती

(क) लिथॉटॉमी स्थिती (ड) लेफ्ट लॅटरल स्थिती

(२) जीवनसत्व 'अ' च्या कमतरतेमुळे .... आजार होतो.

(अ) रिकेट्स (ब) क्वाशियोरकार

(क) नाईट ब्लाईंडनेस (रातआंधळेपणा) (ड) स्कर्व्ही

(३) मुख दाह म्हणजे ....

(अ) टॉन्सीलायटीस (ब) स्टोमॅटायरीस

(क) जीनजीव्हायटीस (ड) ग्लोसायटीस

(४) यकृतात २४ तासात .... मि.ली. पित्तरस तयार होते.

(अ) १०० ते २०० मिली. (ब) २०० ते ३०० मिली.

(क) ३०० ते ५०० मिली. (ड) ५०० ते १००० मिली

(५) खालील पदार्थापासून प्रथम श्रेणी (First Class) .... प्रथिने मिळतात.

(अ) मांस व मासे (ब) कडधान्ये

(क) भाज्या (ड) फळे

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

गट 'अ'	गट 'ब'
(१) शिर्षस्थ ग्रंथी (पिट्यूटरी)	(अ) नलिका विरहित ग्रंथी
(२) बोलणे	(ब) स्वररज्जू
(३) अंटेरीअर फॉनटॅनेल (पुढील टाळू)	(क) १८ महिने
(४) मुत्रपिंड	(ड) जलसंतूलन व भार संतूलन राखणे
(५) स्वादूपिंड	(इ) इन्सूलीन

[उलटून पहा

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) मलेरिआ आजार दूषित पाण्यामुळे होतो.

(२) सोयाबीनमध्ये प्रोटीनचे प्रमाण कमी असते.

(३) क्रॉस इन्फेक्शने टाळण्यासाठी हात धूणे ही सर्वात चांगली पद्धत आहे.

(४) इड् इगो सुपरइगो मनाच्या रचनेचा भाग आहे.

(५) हायड्रोनेफ्रोसीसमध्ये किडनीचा आकार मोठा होतो.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही **तीन**) :— (१५)

(अ) शरीरात इन्सूलिनचे कार्य व महत्त्व.

(ब) सुदृढ आरोग्याकरिता शारीरिक व्यायामाचे महत्त्व

(क) घरगुती पाणी शुद्धीकरणाच्या पद्धती

(ड) ताणतणावाचे व्यवस्थापन

(इ) समतोल आहार व त्याचे महत्त्व.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) "क" जीवनसत्वाचे कार्य व स्त्रोत. (०५)

(ब) वयात आलेल्या मुलामुलींचे आरोग्यविषयी कोणकोणत्या समस्या असतात ? (०५)

(क) एच. आय. व्ही. बाधीत रुग्णाची सेवा करताना परिचारीकांची जबाबदारी काय ? (०५)

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) सहा महिन्यानंतर बाळाला द्यावयाचा पूरक आहार. (०५)

(ब) मॅरॅस्मस व क्वाशीओरकार यामधील फरक स्पष्ट करा. (०५)

(क) कुपोषण होण्याची कारणे लिहा व ते टाळण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना लिहा. (०५)

किंवा

(अ) मतिमंदत्त्व व्याख्या लिहा व सर्वसाधारण मतीमंदाचे प्रकार लिहा. (०५)

(ब) मतिमंदत्त्वाची कारणे काय ? (०५)

(क) मतिमंदत्त्व टाळण्यासाठी प्रतिबंधक उपाय आणि मतिमंद मुलांचे पुनर्वसन लिहा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) मानसिक आरोग्याची व्याख्या लिहा. (०२)

(ब) मानसिक आजाराची चिन्हे व लक्षणे लिहा. (०३)

(क) मानसिक आजाराची कारणे स्पष्ट करा. (०५)

(ड) मानसिक आजार टाळण्यासाठीचे प्रतिबंध उपाय काय ? (०५)

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

EXAMINATION AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY

FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION, PAPER-II

WEDNESDAY, 25TH JULY 2018

[TIME : 2-00 P.M. TO 5-00 P.M.]

(TOTAL MARKS — 75)

---

1. The Candidate must write her/his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (*a*) Choose the appropriate answer :— (05)

(*i*) " International yoga day " is celebrated on ....

(*a*) 24th March (*b*) 21st June

(*c*) 8th March (*d*) 5th June.

(*ii*) Vitamin .... is fat soluble vitamin.

(*a*) A (*b*) B Complex

(*c*) C (*d*) Mineral.

(*iii*) One gram protein provides .... 'k' calories.

(*a*) 4 (*b*) 6

(*c*) 7 (*d*) 9.

(*iv*) Carrot is high in ....

(*a*) Beta Carotene (*b*) Vitamin 'C'

(*c*) Vitamin 'K' (*d*) Vitamin 'E'

(*v*) For formation of bones and teeth .... is required.

(*a*) Magnesium (*b*) Iron

(*c*) Iodine (*d*) Phosphorus.

(*b*) Match the following :— (05)

'A' Group	'B' Group
(*i*) Larynx	(*a*) Nephrone
(*ii*) Haematuria	(*b*) Pericardium
(*iii*) Touch	(*c*) Blood in urine
(*iv*) Heart	(*d*) Voice production
(*v*) Kidney	(*e*) Skin.

(*c*) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(*i*) Id, Ego, Superego are three stages of mind.

(*ii*) Water seal latrines helps for proper disposal human excreta.

(*iii*) Soyabean is poor source of protein.

(*iv*) T.C.L. Powder used for purification of well water.

(*v*) Defence mechanism used to protect from mental stress.

[*Turn over*

Marks

2. Define (any ***five***) :— (10)
   - (*a*) Balance Diet
   - (*b*) Schizophrenia
   - (*c*) Safe Water
   - (*d*) Bedsore
   - (*e*) Immunity
   - (*f*) Mental Health.
3. Write short notes on (any ***four***) :— (20)
   - (*a*) Methods of Cooking
   - (*b*) Heart
   - (*c*) Functions of Protein
   - (*d*) Air Pollution
   - (*e*) Stress Management.
4. Answer the following questions :—
   - (*a*) What is Malnutrition? (02)
   - (*b*) Write classification of Malnutrition. (03)
   - (*c*) Write causes of Malnutrition. (04)
   - (*d*) Write Medical and Nursing Management of Malnutrition in detail. (06)
5. Mr. Avinash age 68 yrs. old admitted in Psychiatric ward with complaints of insomnia loss of memory and depressed mood. Answer the following questions :—
   - (*a*) Define old age. (02)
   - (*b*) Enlist various physical and psychological changes in old age. (04)
   - (*c*) Identify needs and health problem of old age. (05)
   - (*d*) List various health policies and schemes for Mr. Avinash for rehabilitation. (04)

OR

Answer the following questions :—

- (*a*) Functions of bones. (05)
- (*b*) Draw a neat diagram of cell and labeled it. (05)
- (*c*) Write organs in respiratory system and it's functions. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई
ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी
प्रथम वर्ष परीक्षा
आरोग्य संवर्धन, पेपर-२

बुधवार, दिनांक २५ जुलै २०१८

[**वेळ** : दुपारी २-०० ते सायंकाळी ५-०० वाजेपर्यंत]

(**एकूण गुण**—७५)

---

(१) उमेदवाराने तिचा/त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.

(२) मराठी भाषेतील भाषांतरातील अडचणीसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) कंसातील योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) " जागतीक योगा दिवस " .... या दिवशी साजरा केला जातो.

(अ) २४ मार्च (ब) २१ जून

(क) ८ मार्च (ड) ५ जून.

(२) जीवनसत्त्व .... हे चरबीत विरघळणारे जीवनसत्त्व आहे.

(अ) अ (ब) ब

(क) क (ड) खनिज.

(३) १ ग्रॅम प्रथिनापासून .... (Calories) ऊर्जा मिळते.

(अ) ४ (ब) ६

(क) ७ (ड) ९.

(४) गाजरामध्ये .... भरपूर असते.

(अ) बीटा कॅरोटीन (ब) जीवनसत्त्व " क "

(क) जीवनसत्त्व " के " (ड) जीवनसत्त्व " ई ".

(५) हाडे व दात तयार होण्यासाठी .... ची आवश्यकता असते.

(अ) मॅग्नेशिअम (ब) लोह

(क) आयोडीन (ड) फॉस्फरस.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

' अ ' गट	**' ब '** गट
(१) स्वरयंत्र	(अ) नेफरॉन
(२) हीमॅचुरीया	(ब) पेरीकारडीयम
(३) स्पर्श	(क) लघवीत रक्त असणे
(४) हृदय	(ड) आवाजाची निर्मिती
(५) मुत्रपिंड	(इ) त्वचा.

[उलटून पहा

गुण

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) इड, ईगो, सुपरईगो ह्या मनाच्या तीन अवस्था आहेत.

(२) जलबंधित संडासामुळे मैल्याची आरोग्यपूर्ण रितीने विल्हेवाट लावता येते.

(३) सोयाबीनमध्ये कमी प्रमाणात प्रथिने असतात.

(४) विहिरीच्या पाणी शुद्धीकरणासाठी टी.सी.एल. वापरतात.

(५) मानसिक त्रासापासून संरक्षण करण्याकरिता स्वसंरक्षण यंत्रणा वापरतात.

२. व्याख्या लिहा (कोणत्याही पाच) :—

(अ) समतोल आहार (१०)

(ब) छिन्नमनस्कता (Schizophrenia)

(क) सुरक्षित पाणी

(ड) शैय्या व्रण

(इ) रोगप्रतिकारक शक्ती

(फ) मानसिक आरोग्य.

३. टिपा लिहा (**कोणत्याही चार**) :— (२०)

(अ) अन्न शिजविण्याच्या पद्धती

(ब) हृदय

(क) प्रथिनांचे कार्य

(ड) हवा प्रदूषण

(इ) तणावाचे व्यवस्थापन.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) कुपोषण म्हणजे काय ? (०२)

(ब) कुपोषणाचे वर्गिकरण लिहा ? (०३)

(क) कुपोषणाची कारणे लिहा. (०४)

(ड) कुपोषणाची वैद्यकीय व शुश्रूषा व्यवस्थापन स्पष्ट लिहा. (०६)

५. श्री. अविनाश वय ६८ वर्षे, मनोरुग्ण कक्षात दाखल झालेले आहेत. त्यांना झोप न येणे, लक्षात न राहणे व उदासीनता या तक्रारी आहेत.

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) वयोवृद्ध म्हणजे काय ? (०२)

(ब) वृद्धापकाळात होणाऱ्या शारीरिक व मानसिक बदलांची यादी लिहा. (०४)

(क) वृद्धांची गरज व होणाऱ्या विविध आरोग्य समस्या लिहा. (०५)

(ड) चांगले जीवन जगण्यासाठी श्री. अविनाश यांना वृद्धांच्या विविध योजना व सरकारची आरोग्य धोरणे यांची यादी करा. (०४)

किंवा

(अ) हाडांची कार्ये. (०५)

(ब) पेशीची आकृती काढून त्याला नावे द्या. (०५)

(क) श्वसन संस्थेच्या अवयवांची नावे लिहा व त्यांची कार्ये लिहा. (०५)

Con 248

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR — PAPER II

HEALTH PROMOTION

WEDNESDAY, 3RD JULY 2019

[Time : 9-00 a.m. to 12-00 noon]

(Total Marks — 75)

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (*a*) Select the most appropriate words from the following and complete the statement :— (05)

(*i*) Anaemia causes due to .... worm.

(*a*) Hook worm (*b*) Tape worm

(*c*) Round worm (*d*) Thread worm.

(*ii*) .... deficiency causes 'Bitot's Spot'.

(*a*) Vitamin 'A' (*b*) Vitamin 'D'

(*c*) Vitamin 'C' (*d*) Vitamin 'K'.

(*iii*) Sunlight is the main source of ....

(*a*) Vitamin 'D' (*b*) Phosphorus

(*c*) Calcium (*d*) Minerals.

(*iv*) .... diet is given to Tuberculosis patient.

(*a*) High protien diet (*b*) Low protien diet

(*c*) Full diet (*d*) Liquid diet.

(*v*) One gram Fat gives .... calories.

(*a*) 3 (*b*) 4

(*c*) 5 (*d*) 9.

(*b*) Match the following pairs :— (05)

'**A**' Group	'**B**' Group
(*i*) Mitochondria	(*a*) Optic Nerve
(*ii*) Vision	(*b*) Heart
(*iii*) Diaphragm	(*c*) Nephron
(*iv*) Mycardium	(*d*) Energy
(*v*) Kidney	(*e*) Muscles of Respiration.

[*Turn over*

Marks

(c) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(i) ' Slow Sand Filters ' is one of the water purification method on large scale.

(ii) Egg flip is given to diarrhoea patient.

(iii) Boar Hole latrine should not be far away from the origin of water.

(iv) Hepatitis ' B ' is caused by infected water and food.

(v) Hysteria is type of psychosis.

2. Give scientific reasons (any ***five***) :— (10)

(a) Biomedical waste management is important at PHC.

(b) Left lateral position is given in Enema procedure.

(c) Sex education is necessary for adolescent group.

(d) Mercury is used in thermometer.

(e) Sprauted cereals must use in diet.

(f) Plantation is necessary to prevent air pollution.

3. Write short notes on (any ***four***) :— (20)

(a) Human Defense Mechanism

(b) Kitchen Garden

(c) Sanitary Well

(d) Bedsore

(e) Cooking Method.

4. Answer the following questions :—

(a) Write in detail supplementary diet. (05)

(b) Write nutritional problems in India. (05)

(c) Write the diet in Anaemia. (05)

5. Answer the following questions :—

(a) Physical and mental problems in old age. (05)

(b) Write different needs of old age. (05)

(c) Write the responsibility of female health nurse in rehabilitation of old age. (05)

OR

(a) What is the mental illness ? (05)

(b) Write the factors influencing on mental health. (05)

(c) Write nursing management of mental illness patient. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा

प्रथम वर्ष–पेपर-२

आरोग्य संवर्धन

बुधवार, दिनांक ३ जुलै २०१९

[**वेळ** : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(**एकूण गुण** — ७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) .... कृमीमुळे रक्तक्षय होतो.

(अ) आकडेकृमी (ब) चपटेकृमी

(क) गोलकृमी (ड) सुतकृमी.

(२) .... च्या अभावामुळे बीटॉटस स्पॉट होतो.

(अ) जीवनसत्व 'अ' (ब) जीवनसत्व 'ड'

(क) जीवनसत्व 'सी' (ड) जीवनसत्व 'के'.

(३) सुर्यप्रकाश हा .... चा स्त्रोत आहे.

(अ) जीवनसत्व 'ड' (ब) फॉस्फरस

(क) कॅल्शियम (ड) क्षार.

(४) क्षयरोगाच्या पेशंटला .... आहार दिला जातो.

(अ) हाय प्रोटीन असणारा (ब) कमी प्रथिने असणारा (लो प्रोटीन)

(क) फुल डाएट (ड) लिक्वीड डाएट.

(५) एक ग्रॅम चर्बीतून .... कॅलरी मिळतात.

(अ) ३ (ब) ४

(क) ५ (ड) ९.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :– (०५)

'अ' गट	**'ब'** गट
(१) मायटोकॉन्ड्रीया	(अ) ऑप्टीक चेतातंतू
(२) दृष्टी	(ब) हृदय
(३) श्वासपटल	(क) नेफ्रॉन
(४) मायोकार्डीयम	(ड) एनर्जी
(५) मूत्रपिंड	(इ) श्वसनाचा स्नायू.

[उलटून पहा

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) मोठ्या प्रमाणात पाणी शुद्धीकरणासाठी स्लोसॅन्ड फिल्टर ही एक पद्धती आहे.

(२) अतिसाराच्या रुग्णाला एग फ्लिप देतात.

(३) बोअर होल लॅटरीन पाण्याच्या उगम स्थानापासून लांब नसावे.

(४) दूषित अन्नपाण्यामुळे हेपेटायटीस 'बी' होतो.

(५) उन्माद हा मनोविकृतीचा एक प्रकार आहे.

२. शास्त्रीय कारणे लिहा (कोणतीही **पाच**) :— (१०)

(अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रात जैविक कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन आवश्यक आहे.

(ब) बस्ती देताना रुग्णास डाव्या कुशीवर झोपवावे.

(क) किशोरवयीन मुलांसाठी लैंगिक शिक्षण गरजेचे आहे.

(ड) थर्मामीटरमध्ये पारा वापरतात.

(इ) आहारात मोड आलेल्या कडधान्यांचा वापर करावा.

(फ) वायू प्रदूषण रोखण्यासाठी झाडे लावणे गरजेचे आहे.

३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :— (२०)

(अ) मानवी स्व-संरक्षण यंत्रणा

(ब) परसबाग

(क) आदर्श विहीर

(ड) शय्याव्रण

(इ) अन्न शिजविण्याच्या पद्धती.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) पूरक आहाराविषयी लिहा. (०५)

(ब) भारताच्या आहारीय समस्या कोणत्या आहेत ते लिहा. (०५)

(क) रक्तक्षयातील आहाराबद्दल लिहा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) वृद्धावस्थेतील शारीरिक व मानसिक समस्या लिहा. (०५)

(ब) वृद्धावस्थेतील वेगवेगळ्या गरजा सविस्तर लिहा. (०५)

(क) वृद्धावस्थेतील रुग्णाच्या पुनर्वसनामध्ये परिचारीकेची जबाबदारी लिहा. (०५)

किंवा

(अ) मानसिक आजार म्हणजे काय ? (०५)

(ब) मानसिक आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक लिहा. (०५)

(क) मानसिक आजाराची परिचर्या व्यवस्थापन लिहा. (०५)

Con 1036

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

SUPPLEMENTARY EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY

FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 15TH JANUARY 2020

[Time : 9-00 a.m. to 12-00 noon]

(Total Marks — 75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (*a*) Select the most appropriate answer from the following :— (05)

(*i*) One gram of protein provides .... kilo calaries.

(*a*) 4 (*b*) 6

(*c*) 7 (*d*) 9.

(*ii*) The usual glucose level in healthy human blood is ....

(*a*) 5 to 8 mg. (*b*) 80 to 100 mg.

(*c*) 150 to 200 mg. (*d*) 210 to 300 mg.

(*iii*) .... is rich source of vitamin 'C'.

(*a*) Cucumber (*b*) Apple

(*c*) Lemon (*d*) Amla.

(*iv*) Fat soluble Vitamin is ....

(*a*) 'E' (*b*) 'K'

(*c*) 'D' (*d*) All of these.

(*v*) Tetany is the deficiency of ....

(*a*) Potassium (*b*) Calcium

(*c*) Magnesium (*d*) Sodium.

(*b*) Match the following :— (05)

'A' Group	'B' Group
(*i*) Cell	(*a*) Nephron
(*ii*) Saliva	(*b*) Olfactory Nerve
(*iii*) kidney	(*c*) Optic Nerve
(*iv*) Vision	(*d*) Ptyalin
(*v*) Smell	(*e*) Nucleaus.

[Turn over

(c) State whether ***true*** or ***false*** :— (05)

(i) Permanent hardness of water is due to the presence of calcium and magnesium bicarbonate.

(ii) Mental defence mechanisms are used to protect from mental stress.

(iii) Patient of hydrophobia is having fear of air.

(iv) Vitamin 'B' is fat-soluble vitamin.

(v) Water-seal latrines helps for proper disposal of human excreta.

2. Define (any ***five***) :— (10)

(a) Blood pressure

(b) Balance Diet

(c) Mental Retardation

(d) Air pollution

(e) Mal-adjustment

(f) Metabolism.

3. Write short note on (any ***four***) :— (20)

(a) Water-borne disease

(b) Function of protein

(c) Methods of preservation of food

(d) Agencies of Caring Elderly

(e) Small Intestine.

4. Mr. Subhash, 50 years old person working as a clerk in the office. His weight is 90 kg. and he is suffering from obesity and hypertension. Based on above condition, answer the following :—

(a) Write sources of carbohydrates. (02)

(b) What are functions of Carbohydrates ? (04)

(c) Write the effects of excess carbohydrates on the body. (04)

(d) Write methods of cooking. (05)

5. Mr. Keshav Joshi, 65 years old retired servant is complaining of lose of memory restlessness and suspiciousness. Based on this situation, answer the following :—

(a) Write features of mentally healthy persons. (04)

(b) Write the physical and mental changes takes place in old age. (04)

(c) What are the causes of dementia ? (02)

(d) As a nurse, how will you take care of old person at home ? (05)

OR

Shrimati Vimala, 35 years old housewife is admitted in mental hospital due to her suspiciousness and changes in behaviours. She is diagnosed as paranoid schizophrenia. Based on this situation, answer the following :—

(a) Define schizophrenia and write types of schizophrenia. (04)

(b) What are the causes and signs symptoms of schizophrenia ? (04)

(c) Write the nursing management of schizophrenic patient. (07)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रुषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा (पुरवणी)

प्रथम वर्ष

आरोग्य संवर्धन–पेपर-२

बुधवार, दिनांक १५ जानेवारी २०२०

[**वेळ** : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(**एकूण गुण — ७५**)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणीसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) योग्य शब्द निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) एक ग्रॅम प्रथिनापासून .... (kcal) उर्जा मिळते.

(अ) ४ (ब) ६

(क) ७ (ड) ९.

(२) निरोगी माणसाच्या रक्तात ग्लुकोजचे प्रमाण दर १०० मिली. रक्तात .... इतके असते.

(अ) ५ ते ८ मि.ग्रॅ. (ब) ८० ते १०० मि.ग्रॅ.

(क) १५० ते २०० मि.ग्रॅ. (ड) २१० ते ३०० मि.ग्रॅ.

(३) .... मधून सर्वाधिक जीवनसत्व 'क' मिळते

(अ) काकडी (ब) सफरचंद

(क) लिंबू (ड) आवळा.

(४) चरबीमध्ये विरघळणारे जीवनसत्व .... हे आहे.

(अ) 'इ' (ब) 'क'

(क) 'ड' (ड) यापैकी सर्व.

(५) टेटॅनी हा आजार .... च्या कमरतेमुळे होतो.

(अ) पोटॅशियम (ब) कॅल्शीयम

(क) मॅग्नेशियम (ड) सोडीयम.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	**'ब' गट**
(१) पेशी	(अ) नेफ्रॉन्स
(२) लाळ	(ब) ऑलफॅक्टरी नर्व्ह
(३) मुत्रपिंड	(क) ऑप्टिक नर्व्ह
(४) दृष्टी	(ड) टायलीन
(५) गंधज्ञान	(इ) केंद्रक.

[उलटून पहा

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) कॅल्शियम व मॅग्नेशियमच्या बायोकार्बोनेट क्षारांमुळे पाण्याला कायमस्वरूपी कठीणपणा येतो.

(२) मानसिक आघातापासून संरक्षण व्हावे म्हणून मानसिक संरक्षणात्मक प्रक्रिया वापरतात.

(३) हायड्रोफोबियाच्या रुग्णास हवेची भिती वाटते.

(४) जीवनसत्त्व 'ब' हे चरबीत विरघळणारे जीवनसत्त्व आहे.

(५) जलबंधित संडासामुळे मैल्याची आरोग्यपूर्ण रितीने विल्हेवाट लावता येते.

२. व्याख्या लिहा (कोणतेही **पाच**) :— (१०)

(अ) रक्तदाब (ब) समतोल आहार

(क) मतिमंदपणा (ड) हवेचे प्रदूषण

(इ) विषम समायोजन (फ) चयापचय क्रिया.

३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :— (२०)

(अ) दूषित पाण्याद्वारे पसरणारे आजार

(ब) प्रथिनाचे कार्य

(क) अन्न टिकविण्याच्या पद्धती

(ड) वृद्धांना सेवा देणाऱ्या संस्था

(इ) लहान आतडे.

४. श्री. सुभाष, वय वर्षे ५० हे लिपिक म्हणून कार्यरत आहेत. त्यांचे वजन ९० किलो असून ते स्थूलत्व तसेच उच्च रक्तदाबामुळे आजारी आहेत. वरील परिस्थितीवर आधारित खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) कार्बोदके मिळणारे पदार्थ लिहा. (०२)

(ब) कार्बोदकांची कार्य लिहा. (०४)

(क) आवश्यकतेपेक्षा जास्त कार्बोदके आहारातून घेतल्यास शरीरावर दिसणारे परिणाम लिहा. (०४)

(ड) अन्न शिजवण्याच्या पद्धती लिहा. (०५)

५. श्री. केशव जोशी, वय ६५ हे सेवानिवृत्त कर्मचारी असून विस्मरण, अस्वस्थता, संशयवृत्ती या तक्रारींनी ग्रस्त आहेत यावर आधारित पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) मानसिकदृष्ट्या निरोगी व्यक्तींची लक्षणे लिहा. (०४)

(ब) वृद्धापकाळामध्ये व्यक्तीमध्ये कोणकोणते शारीरिक व मानसिक बदल होतात ते लिहा. (०४)

(क) स्मृतीभ्रंशाची कारणे कोणती ? (०२)

(ड) परिचारिका म्हणून वृद्ध व्यक्तींची घरी कोणती काळजी घ्याल, ते स्पष्ट करा. (०५)

किंवा

श्रीमती विमला वय वर्षे ३५ ही गृहिणी संशयीवृत्ती व वर्तनातील बदलामुळे मनोरुग्णालयात दाखल आहे. तपासणीनंतर तिचे रोगनिदान पॅरानॉईड स्किझोफ्रेनिया असे केले. वरील परिस्थितीवर आधारित खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) स्किझोफ्रेनियाची व्याख्या लिहून त्याचे प्रकार लिहा. (०४)

(ब) स्किझोफ्रेनियाची कारणे व चिन्हे-लक्षणे कोणती ? (०४)

(क) अशा रुग्णांसाठीचे परिचर्या व्यवस्थापन लिहा. (०७)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी पुरवणी परीक्षा

प्रथम वर्ष

आरोग्य संवर्धन—पेपर-२

बुधवार, दिनांक १४ सप्टेंबर २०२२

[**वेळ** : सकाळी ११-०० ते दुपारी २-०० वाजेपर्यंत]

(**एकूण गुण** — ७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) १ ग्रॅम चरबीतून .... कॅलरी मिळते.

(अ) ४ (ब) ९

(क) ५ (ड) ३.

(२) मासिक पाळीचे चक्र .... अवस्थांचे असते.

(अ) चार (ब) दोन

(क) तीन (ड) पाच.

(३) लघुदृष्टी (Myopia) दोष हा .... भिंग वापरून दूर करता येतो.

(अ) बहिर्गोल (ब) अंतरगोल

(क) सपाट (ड) अ व ब.

(४) जीवनसत्त्व 'ड' च्या अभावामुळे .... आजार होतो.

(अ) बेरीबेरी (ब) कुपोषण

(क) मुडदूस (ड) स्कर्व्ही.

(५) क्षयरोगाच्या रुग्णाला .... आहार दिला जातो.

(अ) फुल डाएट (ब) हाय प्रोटीन डाएट

(क) लो प्रोटीन डाएट (ड) सॉफ्ट डाएट.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	**'ब'** गट
(१) वायुप्रदूषण	(अ) जैविक बदल
(२) गंधज्ञान	(ब) इन्सुलीन
(३) स्वादुपिंड	(क) वृक्षारोपण
(४) पुढील टाळू	(ड) ऑलफॅक्टरी नर्व्ह
(५) जलशुद्धीकरण	(इ) १८ महिने.

[उलटून पहा

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) धाप लागलेल्या रुग्णास पाठीवर झोपवावे.

(२) क्षार व पाण्याचे पुनर्शोषण करणे हे मोठ्या आतड्याचे कार्य आहे.

(३) फ्लोराईडच्या वापरामुळे दाताचे आरोग्य चांगले रहाते.

(४) चीक (Colostrum) मुळे बाळाची प्रतिकार शक्ती कमी होते.

(५) एखाद्या व्यक्तीला आपली समस्या सोडवता येत नाही तेव्हा समुपदेशकाची गरज भासते.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही **तीन**) :— (१५)

(अ) समतोल आहार

(ब) शरीर व मन यांचे संबध

(क) शोषखड्डा

(ड) मासिक पाळीतील स्वच्छता

(इ) ताणतणावाचे व्यवस्थापन.

३. शास्त्रीय कारणे लिहा (कोणतीही **पाच**) :— (१५)

(अ) घन टाकाऊ पदार्थांची विल्हेवाट लावणे आवश्यक आहे.

(ब) बस्ती देताना रुग्णास डाव्या कुशीवर झोपवावे.

(क) रुग्णाला रक्त चढविण्यापूर्वी त्याचा रक्तगट तपासावा.

(ड) स्तनदा मातेला समतोल आहाराची गरज असते.

(इ) माणसाला झोप व विश्रांतीची गरज असते.

(फ) वृद्धावस्थेतील गरजा समजून घेणे आवश्यक असते.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— **(१५)**

(अ) पाण्याचे स्रोत सांगून सुरक्षित पाण्याचे निकष काय आहेत ते लिहा. (०५)

(ब) दूषित पाण्यामुळे होणारे आजार सांगून आरोग्यावर होणारे दोन दुष्परिणाम लिहा. (०५)

(क) दूषित पाण्यामुळे होणारा आजाराचा प्रतिबंध करताना ए.एन.एम. ची जबाबदारी लिहा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— **(१५)**

(अ) स्किझोफ्रेनियाची व्याख्या लिहा. (०२)

(ब) स्किझोफ्रेनियाची कारणे व प्रकार कोणते ? (०५)

(क) स्किझोफ्रेनियाची चिन्हे व लक्षणे लिहा. (०३)

(ड) स्किझोफ्रेनियाची काळजी व व्यवस्थापन लिहा. (०५)

किंवा

(अ) दोषी व्यक्तिमत्त्व म्हणजे काय ? (०२)

(ब) दोषी व्यक्तिमत्त्वाची वैशिष्ट्ये लिहा. (०३)

(क) दोषी व्यक्तिमत्त्वाचे प्रकार लिहा. (०४)

(ड) दोषी व्यक्तिमत्त्वाची कारणे व उपचार लिहा. (०६)

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

SUPPLEMENTARY EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 14TH SEPTEMBER 2022

[Time : 11-00 a.m. to 2-00 p.m.]

(Total Marks — 75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (*a*) Select the appropriate answer from the following :— (05)

(*i*) 1 gm of Fat gives .... calories.

(*a*) 4 (*b*) 9

(*c*) 5 (*d*) 3.

(*ii*) Phases of Menstrual Cycle are ....

(*a*) Four (*b*) Two

(*c*) Three (*d*) Five.

(*iii*) Myopia can be corrected by .... lens.

(*a*) Convex (*b*) Concave

(*c*) Flat (*d*) a and b.

(*iv*) Vitamin 'D' deficiency leads to ....

(*a*) Beriberi (*b*) Malnutrition

(*c*) Rickets (*d*) Scurvy.

(*v*) T. B. patient should be given .... Diet.

(*a*) Full diet (*b*) High protein diet

(*c*) Low protein diet (*d*) Soft diet.

(*b*) Match the following :— (05)

Group '**A**'	Group '**B**'
c (*i*) Air Pollution	(*a*) Biological Changes
d (*ii*) Smell	(*b*) Insulin
b (*iii*) Pancreas	(*c*) Tree Plantation
e (*iv*) Anterior Fontanelle	(*d*) Olfactory nerve
a (*v*) Water purification	(*e*) 18 months.

(c) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(i) Patient with breathing difficulty should be kept in supine position.

(ii) The Function of large intestine is to reabsorb the water and salts.

(iii) Use of Fluoride maintain healthy teeth.

(iv) Colostrum decreases the immunity of child.

(v) If a person is not able to solve his problem he should seek a counsellor.

2. Write short notes (any ***three***) :— (15)

(a) Balance Diet.

(b) Relation of Body and Mind.

(c) Absorb Pit

(d) Menstrual Hygiene

(e) Stress Management.

3. Give scientific reasons (any ***five***) :— (15)

(a) Solid waste management is necessary.

(b) Left lateral position is given while giving Enema.

(c) Always check blood group before giving blood transfusion.

(d) Lactating mother needs balance diet.

(e) Human being rèquires sleep and rest.

(f) It is necessary to know needs of old age.

4. Answer the following questions :— **(15)**

(a) What are the sources of water and list down the qualities of safe water? (05)

(b) List down the waterborne diseases and write two major side effects of it. (05)

(c) Explain the responsibility of A.N.M. during precautions of waterborne disease. (05)

5. Answer the following questions :— **(15)**

(a) Write the definition of schizophrenia. (02)

(b) What are the causes of schizophrenia and types of schizophrenia? (05)

(c) Write down signs and symptoms of schizophrenia. (03)

(d) Write care and management of schizophrenia. (05)

OR

(a) What is personality disorder? (02)

(b) Write characterstics of personality disorder. (03)

(c) Write the types personality disorder. (04)

(d) Write the causes and treatment of personality disorder. (06)

CON 361

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 23RD FEBRUARY 2022

[TIME : 11-00 A.M. TO 2-00 P.M.]

(TOTAL MARKS — 75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (*a*) Select the most appropriate answer from the following :— (05)

(*i*) The Functioning Unit of Kidney is ....

(*a*) Nephron (*b*) Cortex

(*c*) Pelvis of kidney (*d*) Medulla.

(*ii*) Sunlight is the main source of ....

(*a*) Vitamin D (*b*) Phosphorous

(*c*) Calcium (*d*) Minerals

(*iii*) Pregnant Mother needs .... Per day in her diet.

(*a*) 2800 kcal (*b*) 2500 kcal

(*c*) 2100 kcal (*d*) 2000 kcal.

(*iv*) There are .... number of cranial nerves in human body.

(*a*) 7 (*b*) 9

(*c*) 12 (*d*) 20.

(*v*) .... is the cheap power of Iron.

(*a*) Meat (*b*) Fish

(*c*) Jaggery (*d*) Coconut.

(*b*) Match the following :— (05)

'A' Group	'B' Group
(*i*) Headache	(*a*) School Children
(*ii*) Hydrochloric Acid	(*b*) Heart
(*iii*) Midday meal	(*c*) Cell
(*iv*) Mitral Value	(*d*) Migrane
(*v*) Mitochondria	(*e*) Stomach.

[*Turn over*

(c) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(i) Retinal nerves Rod and cones give sensation of light and colour to the eyes.

(ii) Meninges are the covering of stomach.

(iii) Balance diet includes all protein, fat, carbohydrates in equal quantity.

(iv) Id, Ego and super ego are the three stages of mind.

(v) Hysteria is type of Psychosis.

2. Give scientific reasons (any ***five***) :— (10)

(a) Sprouted cereals must be used in diet.

(b) Plantation is necessary to prevent air pollution.

(c) Sex Education is necessary for adolescent group.

(d) Biomedical waste management is necessary.

(e) Open defecation is hazardous to health.

(f) Bland diet is given to patient with peptic Ulcer

3. Write short notes on (any ***four***) :— (20)

(a) Difference between Psychosis and Neurosis

(b) Methods of Cooking

(c) Cerebrum

(d) Vitamins

(e) Importance of Physical Excercise to maintain good health.

4. Answer the following questions :—

(a) Supplementary food for the babies after 6 months. (05)

(b) Write difference between Kwashiorkor and Marasmus. (05)

(c) Write the causes of Malnutrition and its Preventive measures. (05)

5. Answer the following questions :—

(a) Define mental Illness. (02)

(b) List the factors influencing mental health. (04)

(c) Write Classification of Mental illness. (04)

(d) Write the Sign and symptoms of Mentally ill patient. (05)

OR

(a) Write the function of bone. (05)

(b) Draw the diagram of Human cell and write the name of Parts. (05)

(c) List the organs of Respiratory system and Draw diagram of Lungs. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रुषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा

प्रथम वर्ष

आरोग्य संवर्धन—पेपर-२

बुधवार, दिनांक २३ फेब्रुवारी २०२२

[**वेळ** : सकाळी ११-०० ते दुपारी २-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) मूत्रपिंडाच्या कार्यात्मक मुख्य घटकास .... असे म्हणतात.

(अ) नेफ्रान (ब) बाह्यांग (Cortex)

(क) मूत्रपिंडाची द्रोणिका (ड) मध्यांग (Medulla).

(२) सूर्यप्रकाश हा .... चा स्त्रोत आहे.

(अ) जीवनसत्व 'ड' (ब) फॉस्फरस

(क) कॅल्शियम (ड) क्षार.

(३) गरोदर मातेला प्रति दिवशी .... उष्मांकांची गरज असते.

(अ) २८०० कि. कॅलरी (ब) २५०० कि. कॅलरी

(क) २१०० कि. कॅलरी (ड) २००० कि. कॅलरी.

(४) मानवी शरीरामध्ये .... क्रेनियल नर्व्हस आहेत.

(अ) ७ (ब) ९

(क) १२ (ड) २०.

(५) .... हा लोहाचा सर्वात स्वस्त स्त्रोत आहे.

(अ) मटन (ब) मासे

(क) गुळ (ड) नारळ.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	**'ब'** गट
(१) डोकेदुखी	(अ) शाळेतील मुले
(२) हायड्रोक्लोरिक ॲसिड	(ब) हृदय
(३) दुपारचे जेवण	(क) पेशी
(४) मायट्रल व्हॉल्व	(ड) मायग्रेन
(५) मायटोकॉन्ड्रीया	(इ) जठर.

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) दृष्टिपटला मधील रॉड पेशी प्रकाशाचे ज्ञान देते, तर कोन्स पेशी या रंगज्ञान देतात.

(२) जठरावरील आवरणांना मेनिंजेस, असे म्हणतात.

(३) समतोल आहारामध्ये सर्व प्रथिने, कार्बोदके व स्निग्ध पदार्थ सारख्याच प्रमाणामध्ये असतात.

(४) इड, इगो, सुपर इगो ह्या मनाच्या तीन अवस्था आहेत.

(५) उन्माद हा मनोविकृतीचा एक प्रकार आहे.

२. शास्त्रीय कारणे लिहा (कोणतीही **पाच**) :— (१०)

(अ) आहारात मोड आलेल्या कडधान्यांचा वापर करावा.

(ब) वायू प्रदूषण रोखण्यासाठी झाडे लावणे गरजेचे आहे.

(क) किशोरवयीन मुलांसाठी लैंगिक शिक्षण गरजेचे आहे.

(ड) जैव वैद्यकिय कचऱ्याचे व्यवस्थापन आवश्यक असते.

(इ) उघड्यावर शौचास बसणे हे आरोग्यास धोकादायक असते.

(फ) जठर दाह झालेल्या रुग्णांस सौम्य आहार देतात.

३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :— (२०)

(अ) मज्जाविकृती व मनोविकृती मधील फरक लिहा.

(ब) अन्न शिजविण्याच्या पद्धती.

(क) मोठा मेंदू

(ड) जीवनसत्वे

(इ) सुदृढ आरोग्याकरिता शारीरिक व्यायामाचे महत्त्व.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) सहा महिन्यानंतर बाळाला द्यावयाचा पूरक आहार. (०५)

(ब) मॅरॅस्मस व क्वाशीओरकार यामधील फरक स्पष्ट करा ? (०५)

(क) कुपोषण होण्याची कारणे लिहा व ते टाळण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना लिहा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) मानसिक आजार म्हणजे काय ? (०२)

(ब) मानसिक आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक लिहा. (०४)

(क) मानसिक आजारांचे वर्गीकरण लिहा. (०४)

(ड) मानसिक आजारी व्यक्तीचे चिन्ह व लक्षणे लिहा. (०५)

किंवा

(अ) हाडांचे विविध कार्ये लिहा. (०५)

(ब) पेशींची आकृती काढून त्याच्या भागास नावे द्या. (०५)

(क) श्वसन संस्थेचे अवयव लिहा व फुफ्फुसाची आकृती काढा. (०५)

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY

FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 1st FEBRUARY 2023

[Time : 11-00 a.m. to 2-00 p.m.]

(Total Marks — 75)

---

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (*a*) Select the most appropriate answer from the following and complete the statement marks :— (05)

(*i*) .... is the deficiency of vit 'C'

(*a*) Rickets (*b*) Night Blindness

(*c*) Kwashiorkor (*d*) Scurvy.

(*ii*) Polluted water causes .... diseases

(*a*) Measles (*b*) Pneumonia

(*c*) Typhoid (*d*) Tuberculosis.

(*iii*) The right lung has .... lobes

(*a*) Two (*b*) Three

(*c*) Four (*d*) Five.

(*iv*) Inflammation of mucous membrane of mouth is called ....

(*a*) Tonsilitis (*b*) Stomatitis

(*c*) Gingivitis (*d*) Glossitis.

(*v*) .... position is given to heart disease patient.

(*a*) Cardiac (*b*) Supine

(*c*) Lithotomy (*d*) Left lateral.

(*b*) Match the following :— (05)

'A' Group	'B' Group
(*i*) Vision	(*a*) DOT'S Therapy
(*ii*) Diabetes	(*b*) Boiling
(*iii*) Kidney	(*c*) Insulin
(*iv*) Tuberculosis	(*d*) Nephrons
(*v*) Purification of water	(*e*) Optic Nerve.

(*c*) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(*i*) Tree plantation prevents air pollution.

(*ii*) Cholera is water borne disease.

(*iii*) Rest and sleep is harmful to health.

(*iv*) Slow sand filters is one of the water purification method on large scale.

(*v*) Autoclaving is best method of sterilization.

[*Turn over*

Marks

2. Define the following (any ***five***) :— (10)

   (*a*) Safe Water

   (*b*) Mental retardation

   (*c*) Blood Pressure

   (*d*) Substance Abuse

   (*e*) Metabolism

   (*f*) Incubation Period.

3. Write short notes (any ***four***) :— (20)

   (*a*) Methods of cooking

   (*b*) Agencies of caring elderly

   (*c*) Air pollution and ill effect on health

   (*d*) AYUSH

   (*e*) Biomedical waste management.

4. Answer the following questions :— **(15)**

   (*a*) What is malnutrition. (02)

   (*b*) Write causes of malnutrition. (04)

   (*c*) Write the signs and symptoms of malnutrition. (04)

   (*d*) Write the health education plan to prevent it. (05)

5. Answer the following questions :— **(15)**

   (*a*) Define mental health. (02)

   (*b*) Write signs and symptoms of mental health. (04)

   (*c*) Write causes of mental illness. (04)

   (*d*) How to prevent mental illness. (05)

OR

   (*a*) Write the types of defence mechanism. (05)

   (*b*) Write in details the nursing care of patient undergoing ECT. (05)

   (*c*) House-hold methods of water purification. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी परीक्षा

प्रथम वर्ष

आरोग्य संवर्धन—पेपर-२

बुधवार, दिनांक १ फेब्रुवारी २०२३

[**वेळ** : सकाळी ११-०० ते दुपारी २-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) खालील दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडा :— (०५)

(१) जीवनसत्त्व 'सी' च्या कमतरतेमुळे .... आजार होतो.

(अ) मुडदूस (ब) रातआंधळेपणा

(क) सुजवटी (ड) स्कर्व्ही.

(२) दुषित पाण्यापासून .... आजार होतो.

(अ) गोवर (ब) न्युमोनिया

(क) विषमज्वर (ड) क्षय.

(३) उजव्या फुप्फुसाला .... भाग (लोबस्) असतात.

(अ) दोन (ब) तीन

(क) चार (ड) पाच.

(४) मुखदाह म्हणजे ....

(अ) टॉन्सिलायटीस (ब) स्टोमॅटायटीस

(क) जिनजीव्हायटीस (ड) ग्लॉसायटीस.

(५) हृदयाचा आजार असणाऱ्या रुग्णास .... स्थिती देतात.

(अ) कार्डीयाक (ब) सुपाईन

(क) लिथॉटॉमी (ड) लेफ्ट लॅटरल.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	**'ब' गट**
(१) दृष्टी	(अ) DOT's उपचार (डॉट्स)
(२) डायबेटीस (मधुमेह)	(ब) उकळणे
(३) मूत्रपिंड	(क) इन्सुलिन
(४) क्षयरोग	(ड) नेफ्रोन्स
(५) पाणीशुद्धीकरण	(इ) ऑप्टीक चेतातंतू.

[उलटून पहा

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :— (०५)

(१) वृक्षारोपण हवा प्रदूषण टाळण्यासाठी मदत करते.

(२) कॉलरा हा दूषित पाण्यापासून होणारा आजार आहे.

(३) झोप व विश्रांती आरोग्यास हानिकारक आहे.

(४) मोठ्या प्रमाणावर पाणी शुद्धीकरणाच्या पद्धतीमध्ये स्लोसॅन्ड फिल्टर ही एक पद्धती आहे.

(५) ॲक्टोक्लेव्हिंग ही निर्जंतुकीकरणाची उत्तम पद्धत आहे.

२. व्याख्या लिहा (कोणत्याही **पाच**) :— (१०)

(अ) सुरक्षित पाणी (ब) मतिमंदपणा

(क) रक्तदाब (ड) व्यसनाधीनता

(इ) चयापचय क्रिया (फ) अधिशयन काळ.

३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :— (२०)

(अ) अन्न शिजविण्याच्या पद्धती.

(ब) वृद्धांना सेवा देणाऱ्या संस्था.

(क) हवेचे प्रदूषण आणि शरीरावर होणारे परिणाम.

(ड) आयुष

(इ) जीव वैद्यकीय कचऱ्याची विल्हेवाट.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— **(१५)**

(अ) कुपोषण म्हणजे काय ? (०२)

(ब) कुपोषणाची कारणे लिहा. (०४)

(क) कुपोषणाची चिन्हे व लक्षणे लिहा. (०४)

(ड) कुपोषण टाळण्यासाठी तुम्ही काय आरोग्य शिक्षण द्याल ? (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— **(१५)**

(अ) मानसिक आरोग्याची व्याख्या लिहा. (०२)

(ब) मानसिक आजाराची चिन्हे व लक्षणे लिहा. (०४)

(क) मानसिक आजाराची कारणे स्पष्ट करा. (०४)

(ड) मानसिक आजार टाळण्यासाठी काय प्रतिबंध कराल ? (०५)

किंवा

(अ) स्व-संरक्षण यंत्रणेचे प्रकार लिहा. (०५)

(ब) ECT होत असणाऱ्या रुग्णाचे परिचर्या व्यवस्थापन लिहा. (०५)

(क) घरगुती पाणी शुद्धीकरणाच्या पद्धती लिहा. (०५)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

नियमित सत्र

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी पुरवणी परीक्षा

प्रथम वर्ष

आरोग्य संवर्धन—पेपर-२

बुधवार, दिनांक ५ जुलै २०२३

[वेळः दुपारी १-०० ते ४-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण —७५)

---

१. उमेदवाराने तिचा/त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.
२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) क्षयरोगाच्या पेशंटला .... आहार दिला जातो.

(अ) हाय प्रोटीन असणारा (ब) कमी प्रथिने असणारा
(क) फुल डाएट (ड) लिक्वीड डाएट.

(२) साखर हे .... मिळण्याचे उत्तम साधन आहे.

(अ) जीवनसत्व (ब) लवण व खनिजे
(क) कर्बोदके (ड) प्रथिने.

(३) १ ग्रॅम प्रथिनांपासून .... (kcal) ऊर्जा मिळते.

(अ) ४ (ब) ६
(क) ७ (ड) ९.

(४) जिभेच्या दाहास .... म्हणतात.

(अ) टॉन्सीलायटीस (ब) स्टोमॅटायटीस
(क) जीनजीव्हायटीस (ड) ग्लोसायटीस.

(५) प्रथिनांच्या कमतरतेमुळे .... आजार होतो.

(अ) रिकेट्स (ब) रातआंधळेपणा
(क) सुजवटी (ड) स्कर्व्ही.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	'ब' गट
(१) श्वासपटल	(अ) पॅराटायटीस
(२) हृदयाचे उत्क्षेपण	(ब) श्वसनाचा स्नायू
(३) पॅरॉटिड ग्रंथी	(क) स्वादूपिंड
(४) ॲडमस् ॲपल	(ड) ५ लिटर
(५) आयलेटस् ऑफ लँगरहॅनस	(इ) स्वरयंत्र.

Con 99

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

REGULAR BATCH

SUPPLEMENTARY EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY

FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION—PAPER-II

WEDNESDAY, 5TH JULY 2023

[TIME : 1-00 P.M. TO 4-00 P.M.]

(TOTAL MARKS—75)

---

1. The Candidate must write her/his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (*a*) Select the most appropriate answer from the following and complete the sentence :— (05)

(1) .... diet is given to the tuberculosis patient.

(*a*) High protein diet (*b*) Low protein diet

(*c*) Full diet (*d*) Liquid diet.

(2) Sugar is best source of ....

(*a*) Vitamins (*b*) Salts and minerals

(*c*) Carbohydrates (*d*) Protein.

(3) One gram of protein provides .... kilo calories.

(*a*) 4 (*b*) 6

(*c*) 7 (*d*) 9.

(4) Inflammation of tongue is called as ....

(*a*) Tonsillitis (*b*) Stomatitis

(*c*) Gingivitis (*d*) Glossitis.

(5) .... is the deficiency of protein.

(*a*) Rickets (*b*) Night blindness

(*c*) Kwashiorkor (*d*) Scurvy.

(*b*) Match the following :— (05)

'A' Group	'B' Group
(*i*) Diaphragm	(*a*) Parotitis
(*ii*) Cardiac output	(*b*) Muscles of respiration
(*iii*) Parotid gland	(*c*) Pancreas
(*iv*) Adam's apple	(*d*) 5 liter
(*v*) Islets of Langerhans	(*e*) Larynx.

(c) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(i) Hysteria is type of psychosis.

(ii) Pulmonary artery contain oxygenated blood.

(iii) Malaria is waterborne disease.

(iv) Patient of hydrophobia is having fear of air.

(v) Open defecation is hazardous to health.

2. Give scientific reasons (any ***five***):— (10)

(a) Chlorine is used for water purification.

(b) Ideal well should be 25 feets away from the latrine.

(c) Sex education is necessary for teenagers.

(d) In condition of fever, oral hygiene is necessary.

(e) Bland diet is given to patient with peptic ulcer.

(f) Always check blood group before giving blood transfusion.

3. Write short notes on (any ***four***) :— (20)

(a) Cerebrum

(b) Types of ventilation

(c) Food adulteration

(d) Menstrual hygiene

(e) Kitchen garden

(f) Body mind relationship.

4. Answer the following questions :—

(a) Define mental retardation and its types. (05)

(b) What are the causes of mental retardation. (05)

(c) Preventive measures of mental retardation and rehabilitation of mentally retarded children. (05)

5. Answer the following questions :— (15)

(a) What is Anaemia. (02)

(b) Write the causes of Anaemia. (04)

(c) Write the signs and symptoms of Anaemia. (04)

(d) Write the health education plan to prevent the Anaemia. (05)

OR

(a) Define habits and write good habits and bad habits. (05)

(b) Write causes and preventive measures of Bedsore. (05)

(c) Write household water purification method. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

नियमित सत्र

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी पुरवणी परीक्षा

प्रथम वर्ष

आरोग्य संवर्धन—पेपर-२

बुधवार, दिनांक ५ जुलै २०२३

[**वेळः** दुपारी १-०० ते ४-०० वाजेपर्यंत]

(**एकूण गुण**—७५)

१. उमेदवाराने तिचा/त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.

२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.

गुण

१. (अ) खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :— (०५)

(१) क्षयरोगाच्या पेशंटला .... आहार दिला जातो.

(अ) हाय प्रोटीन असणारा (ब) कमी प्रथिने असणारा

(क) फुल डाएट (ड) लिक्वीड डाएट.

(२) साखर हे .... मिळण्याचे उत्तम साधन आहे.

(अ) जीवनसत्व (ब) लवण व खनिजे

(क) कर्बोदके (ड) प्रथिने.

(३) १ ग्रॅम प्रथिनांपासून .... (kcal) ऊर्जा मिळते.

(अ) ४ (ब) ६

(क) ७ (ड) ९.

(४) जिभेच्या दाहास .... म्हणतात.

(अ) टॉन्सीलायटीस (ब) स्टोमॅटायटीस

(क) जीनजीव्हायटीस (ड) ग्लोसायटीस.

(५) प्रथिनांच्या कमतरतेमुळे .... आजार होतो.

(अ) रिकेट्स (ब) रातआंधळेपणा

(क) सुजवटी (ड) स्कर्व्ही.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :— (०५)

'अ' गट	'ब' गट
(१) श्वासपटल	(अ) पॅराटायटीस
(२) हृदयाचे उत्प्रेषण	(ब) श्वसनाचा स्नायू
(३) पॅरॉटिड ग्रंथी	(क) स्वादुपिंड
(४) ॲडमस् ॲपल	(ड) ५ लिटर
(५) आयलेटस् ऑफ लँगरहॅनस	(इ) स्वरयंत्र.

(क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :— (०५)

(१) उन्माद हा मनोविकृतीचा एक प्रकार आहे.

(२) पलमनरी रोहिणीमध्ये शुद्ध रक्त असते.

(३) मलेरिआ आजार दूषित पाण्यामुळे होतो.

(४) हायड्रोफोबियाच्या रुग्णास हवेची भीती वाटते.

(५) उघड्यावर शौचास बसणे हे आरोग्यास धोकादायक असते.

२. शास्त्रीय कारणे लिहा (कोणतीही पाच) :— (१०)

(अ) पाणी शुद्धीकरणासाठी क्लोरीन वापरतात.

(ब) आदर्श विहीर शौचालयापासून २५ फूट दूर असावी.

(क) किशोरवयीन मुलांसाठी लैंगिक शिक्षण गरजेचे आहे.

(ड) तापाच्या आजारात मुख स्वच्छतेची गरज असते.

(इ) जठर दाह झालेल्या रुग्णास सौम्य आहार देतात.

(फ) रुग्णाला रक्त चढविण्यापूर्वी त्याचा रक्तगट तपासावा.

३. टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) :— (२०)

(अ) मोठा मेंदू

(ब) वायूविजनाचे प्रकार

(क) अन्न भेसळ

(ड) मासिक पाळीतील स्वच्छता

(इ) परसबाग

(फ) शरीर मन संबंध.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(अ) मतिमंदत्व व्याख्या लिहा व सर्वसाधारण मतिमंदत्वाचे प्रकार लिहा. (०५)

(ब) मतिमंदत्वाची कारणे काय. (०५)

(क) मतिमंदत्व टाळण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाय आणि मतिमंद मुलांचे पुनर्वसन लिहा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :— (१५)

(अ) रक्तक्षय म्हणजे काय. (०२)

(ब) रक्तक्षयाची कारणे लिहा. (०४)

(क) रक्तक्षयाची चिन्हे, लक्षणे कोणती. (०४)

(ड) रक्तक्षय टाळण्यासाठी आरोग्य शिक्षणाचा तक्ता तयार करून लिहा. (०५)

किंवा

(अ) सवयीची व्याख्या लिहून आरोग्याच्या चांगल्या, वाईट सवयी लिहा. (०५)

(ब) शय्याव्रणाची कारणे व प्रतिबंधात्मक उपाय लिहा. (०५)

(क) घरगुती पाणी शुद्धीकरणाच्या पद्धती लिहा. (०५)

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

REGULAR / IRREGULAR BATCH

REGULAR EXAMINATION IN AUXILIARY NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR

HEALTH PROMOTION—II

WEDNESDAY, 6TH NOVEMBER 2024

[TIME : 11-00 A.M. TO 2-00 P.M.]

(TOTAL MARKS — 75)

Instructions :—

1. The Candidate must write her / his Seat Number in **ENGLISH.**
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.
3. Write New question on **new** page.

Marks

1. (A) Select the most appropriate answer from the following and complete the sentence :— (05)

(*i*) .... Cells required for formation of haemoglobin.

(*a*) R.B.C. (*b*) W.B.C.

(*c*) Platelets (*d*) Lymphocytes.

(*ii*) Proteins constitute about .... of the body weight.

(*a*) 7.8% (*b*) 20%

(*c*) 37% (*d*) 50%.

(*iii*) The Liver has .... lobes.

(*a*) 2 (*b*) 3

(*c*) 4 (*d*) 5.

(*iv*) .... Diet is given to tuberculosis patient.

(*a*) High Protein Diet (*b*) Low Protein Diet

(*c*) Full Diet (*d*) Liquid Diet.

(*v*) Pregnant Mother needs .... per day in her diet.

(*a*) 2800 Kcal. (*b*) 2500 Kcal.

(*c*) 2100 Kcal. (*d*) 2000 Kcal.

(B) Match the following :— (05)

'A' Group	'B' Group
(*i*) Adam's Apple	(*a*) Heart
(*ii*) Air pollution	(*b*) Energy
(*iii*) Mitral Valve	(*c*) Larynx
(*iv*) Pituitary	(*d*) Plantation
(*v*) Mitochondria.	(*e*) Ductless Gland.

[Turn over

Marks

(C) State ***true*** or ***false*** :— (05)

(*i*) Enlargement of Kidney is called Hydronephrosis.

(*ii*) T.C.L. is used for purification of well water.

(*iii*) Uncontrolled hypertension causes bleeding.

(*iv*) Fowler's position is given to patient having breathlessness.

(*v*) Schizophrenia is neurotic mental disorder.

2. Give scientific reasons :— (10)

(*a*) Notification to higher authority is necessary when epidemic starts and keeps going on.

(*b*) Biomedical Waste Management is necessary.

(*c*) Bland diet is given to patient with peptic ulcer.

(*d*) Breast feeding should be started within one hour after birth.

(*e*) Mental Mechanisms are necessary for Health.

3. Write short notes on (any ***four***) :— (20)

(*a*) Noise Pollution.

(*b*) AYUSH

(*c*) Write the functions of Liver.

(*d*) Menstrual Hygeine

(*e*) Autoclaving.

4. Answer the following questions :— **(15)**

(*a*) Write sources and functions of protein. (05)

(*b*) Write in detail about Integrated Child Development Scheme. (05)

(*c*) Write the differance between Kwashiorkor and Marasmus. (05)

OR

Answer the following questions :—

(*a*) What is Senelity ? (02)

(*b*) List the physical and psychological changes in old age. (04)

(*c*) What are the health needs of old age ? (05)

(*d*) Write in brief about the care of old age at home. (04)

5. Answer the following questions :—

(*a*) Explain about Stress management. (05)

(*b*) Write difference between Mania and Depression. (05)

(*c*) Write about E.C.T. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

नियमित / अनियमित बॅच

ऑक्झिलिअरी नर्सिंग आणि मिडवायफरी नियमित परीक्षा
प्रथम वर्ष

आरोग्य संवर्धन—२

बुधवार, दिनांक ६ नोव्हेंबर २०२४

[वेळ : सकाळी ११-०० ते दुपारी २-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

सूचना :—

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.
२. **मराठी** भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी **इंग्रजी** भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहील.
३. नवीन प्रश्न **नवीन** पानावर सोडविणे.

गुण

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :– (०५)

(१) हिमोग्लोबीन तयार होण्याकरिता .... पेशींची गरज असते.
(अ) लाल रक्तपेशी (ब) पांढऱ्या रक्तपेशी
(क) रक्तबिंबीका (ड) लसपेशी.

(२) माणसांच्या एकूण वजनापैकी .... वजन प्रथिनांचे असते.
(अ) ७.८ % (ब) २० %
(क) ३७ % (ड) ५० %.

(३) यकृताला एकूण .... घड असतात.
(अ) दोन (ब) तीन
(क) चार (ड) पाच.

(४) क्षयरोगाच्या रुग्णाला .... आहार दिला जातो.
(अ) उच्च प्रथिनयुक्त (ब) कमी प्रथिने असणारा
(क) पूर्ण आहार (ड) पातळ पदार्थ.

(५) गरोदर मातेला प्रतिदिवशी .... उष्मांकांची गरज असते.
(अ) २८०० कि. कॅलरी (ब) २५०० कि. कॅलरी
(क) २१०० कि. कॅलरी (ड) २००० कि. कॅलरी.

(ब) योग्य जोड्या जुळवा :– (०५)

'अ' गट	**'ब' गट**
(१) अॅडम्स अॅपल	(अ) हृदय
(२) वायुप्रदुषण	(ब) एनर्जी
(३) मायट्रल झडप	(क) स्वरयंत्र
(४) शीर्षस्थ ग्रंथी (पिट्युटरी)	(ड) वृक्षारोपण
(५) मायटोकॉन्ड्रीया	(इ) नलिका विरहीत ग्रंथी.

[उलटून पहा

(क) खालील विधाने **चूक** की **बरोबर** ते लिहा :– (०५)

(१) हायड्रोनेफ्रोसिसमध्ये किडनीचा आकार मोठा होतो.

(२) विहीरीच्या पाणी शुद्धीकरणासाठी टी.सी.एल. पावडर वापरतात.

(३) अनियंत्रित उच्च रक्तदाबामुळे रक्तस्त्राव होतो.

(४) धाप लागलेल्या रुग्णाला अर्धवट बसती स्थिती देतात.

(५) स्किझोफ्रोनिया हा न्यूरॉटिक मानसिक आजार आहे.

२. शास्त्रीय कारणे लिहा :– (१०)

(अ) साथ सुरू झाल्यास वरिष्ठांना त्वरीत व नंतर सातत्याने खबर देणे आवश्यक आहे.

(ब) जैव वैद्यकीय कचऱ्याचे व्यवस्थापन आवश्यक असते.

(क) जठर दाह झालेल्या रुग्णाला सौम्य आहार देतात.

(ड) जन्मानंतर एका तासाच्या आत स्तनपान सुरू करावे.

(इ) आरोग्यासाठी मानसिक संरक्षण यंत्रणांची गरज असते.

३. टिपा लिहा (कोणत्याही **चार**) :– (२०)

(अ) ध्वनी प्रदुषण

(ब) आयुष

(क) यकृताची कार्ये लिहा.

(ड) मासिक पाळीतील स्वच्छता.

(इ) ॲटोक्लेव्हिंग.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :– (१५)

(अ) प्रथिनांचे स्त्रोत आणि कार्य लिहा. (०५)

(ब) एकात्मिक बालविकास योजनांबद्दल माहिती लिहा. (०५)

(क) सुजवटी व सुकटी मधील फरक स्पष्ट करा. (०५)

किंवा

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :–

(अ) वृद्धत्व म्हणजे काय ? (०२)

(ब) वृद्धापकाळात शारीरिक व मानसिक बदलाची यादी करा. (०४)

(क) वृद्धांच्या आरोग्य गरजा लिहा. (०५)

(ड) वृद्धाची घरी कशी काळजी घ्याल ते थोडक्यात लिहा. (०४)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :–

(अ) ताणतणावाचे व्यवस्थापन लिहा. (०५)

(ब) उन्मादावस्था आणि नैराश्य यामधील फरक स्पष्ट करा. (०५)

(क) ई.सी.टी. बद्दल सविस्तर लिहा. (०५)